

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 2.

Indult Bétsből, Kedden, Januárius' 5-dikén, 1830.

B é t s.

A' boldogult Henrika Alexandrina, Friderika, Wilhelmina Ts. K. Fő Hertzeg Aszszonynak, született Nassau-Weilburgi Hertzeg-Aszszonynak, Fels. Károly Fő Hertzeg Hitvesének holt tetei a' közelebbi mult Tsötörtökön Dec. 31-kén reggeli 8 órakor a' Ts. K. Udvarban lévő Ritterstube nevű palotában tettek ki közönséges megnézésre, a' honnan ugyan azon napon délután 4 órakor a' Fels. Tsászári Familia Kriptájába a' T. T. Kapuzinus Atyák Klostromába szokott pompás szertartással bétetett.

Az Udvari gyász a' megholt Fő Hertzeg Aszszonyért Dec. 31-dikén kezdődén hat hétig tart, ú. m. Jan. 13-dikéig a' mély gyász; és azontúl négy hétig, Febr. 10 dikéig a' fél gyász.

Frantzia Ország.

Páris, Dec. 24-dikén. Párist Tengeri Várossá és az által Londonnak vételkedőjévé tenni — mérész, de sokat ígérő gondolat. Ennek munkába vételére egy Társaság állott fel, melly a' Fő várost Tengeritsatorna által Rouennel egyesítse. A' Plánum rövideden, ez: Egy egyenes linea Havretól Német Ország közép pontjához vonva (tsekély félre hajlással) Rouen, Páris, Metz és Straszburg városokon mégyen ke-

resztül. Ezen lineának közép pontjául Páris vétetik fel; nyugotra esik a' Roueni Tengeritsatorna, keletre a' Rajnai tsatorna, melly által a' Seine a' Rajnával egyesítettik. Eképpen Páris egy felől a' Tengerrel, más felől a' Rajnával egyenes közösülésbe esik, és a' világhartzának megvívására Londonnal kiállhat, hogy ne légyen kénytelen közép Európa a' tengerekről jövő portékákat egyedül az Anglusok kezéből venni. — A' Társaság költségén most egy könyv jelent meg 4 vastag darabban, mellyben az egész plánum környülállásos kifejtegetéssel leíratatik és a' Közönségnek ítélete alá botsáttatik. — (Ezzel a' plánummal nyilvánóságos egybekötetésben látni állani azon új Kir. Rendelet, mellyben Páris az idegen országi Portékáknak szabad lerakó helyévé hirdettetik.)

A' Követek Házának új Szálája Dec. 20-kán készen lett. — A' Parlamentnek megnyittatását Februárius elejére várják.

A' Gazette Dec. 20-káról, így elmélkedik: „A' Ministerium, mellyet a' liberalis Journalok olly példátlan dühösséggel megtámadtak, motskoltak, zidtak, átkoztak és rágalmaztak, még megvan és erőssen áll. Azt hirdették felöle, hogy vagy a' Chartat fogja megsérteni, vagy kénytelen lesz kilépni. Nem sértette meg a' Chartat, 's nem lépett ki. — De, azt kérdi a' mai Courier, mit használt

hát ez a Ministerium, ha semmi Országos fordításokat nem téssen? Ha reá a volt bízattatva, hogy az Országot a rémítő Revolutiótól megmentse, miképpen menti meg? vagy nem volt az a Revolutio olyan rémítő; vagy kéntelen lesz a Ministerium ellene hatalmas eszközökhöz nyulni. Az első esetben, a Revolutiótól való félelem csak szín volt tehát a liberalis igazgatástól való eltérésnek palástolására; a második esetben, nints mit tenni, a Ministeriumnak, hozzá kell nyulni az erőszakos eszközökhöz és mihelyt ezekhez nyúl, lesznek panaszok és nehézségek a Parlamentben.... A Courriernak mi csak annyit mondunk, a Monarchiának minden veszedelmei az Engedések (Concessions t. i. a Liberalismus kívánságainak) voltak, és az Ország megvagyon a romlástól mentve, mihelyt többé Engedések nem történnek. A mostan fennálló rendet senki sem, legalább a Royalismus nem, háborgatja.“

A Quotidienne Dec. 22-kéről ez alatt a feljül írás alatt „Hirtelen való Változás“ ezta tikkelyt adja:

„A Liberalisoknak tsúfolkodó hangja harmadnap olta komoly ellenséges hanggá változott. Ezek az ezer mesterek és hazughír koholók miolta látják, hogy a Ministerium nemcsak erős, és ellentáll minden dühös megtámadásoknak, hanem bátoris és a Parlament előtt megjelenni nem fél: azolta nem gunyolódással, nem Epigrammával, hanem az ijedtségnek szavaival élnek. Komolyokká lettek a Journalok; észrevették, hogy a tsúfolódás nem alkalmas fegyver; aggódni kezdenek, erőlködnek ugyan most is vakmerőséget mutatni, de ennek a vakmerőségnek új Charactere van; lehet látni, hogy félnek valamitől; eddig a magában bizakodó gögöst játszották, most szörnyű fáradságban kerül nekik

Bravourt mutatni. Kérünk minden Royalistákat, kérjük a Ministereket is, vegyék figyelemre ezt a megváltozást. Ezek az emberek csak azért ortzátlan vakmerők, mert azt hiszik, hogy ő előttök reszketni kell. De ha erőssen tartja magát a Ministerium, ha mindent, a mi gyámolául szolgál, megmarad, elsőben a Principiumokat, annakutánna az embereket, tudniillik a talentomos és energicus férfiakat: majd meglátjátok, mint elsáppadnak egyszerre ezek a Demokraták és Nép-szószóllók. A ravaszok, a nagyravágyók, hivatalra áhítozók és az előrelátók kéri már is a kegyelmet. Isten őrizzen! azt mondják, hogy ők ellenségek volnának, bolond a Constitutionnel, ők akarják a Monarchiát, oltalmazzák a Királyi széket, nem hagyják helybe a Liberalismusnak kitsapongásait, 's több e'féle. — Jól van, szavokon kell őket fogni. De nem kell elfelejteni, hogy ezt csak félelemből mondják. A Ministeriumnak állhatatosnak kell lenni, mindent meg kell tselekedni, a mitől a pártos felekezeti reszket, egy szóval imponálni kell! 's a' t. 's a' t.

Nagy Britannia.

London Dec. 22 kén. A Cumberlandi Hertzegné Dec. 16 kán bement a Fő városba. Hertzeg Eszterházy-né ugyan azon napon meglátogatta a Kir. Hertzegnét a St. James Palotában. — Generalis Clinton megholt.

A vas-útnak készítése, az Ország-nak nagyobb városai között, serényen folytattatik. Költségesek ugyan ezek, de nyereségesek is azután. Egy ilyen Út akarnak most közelébb Edinburgh és Glasgow között rakni. A 42 (anglus) mértföldnyi útat egyik várostól a másikba gőzkocsival, legfeljebb 3 óra alatt meg lehet ejteni.

A' Times kiadói Dec. 17-kéről, így szóllanak: „Mi régóta hallgatással, de nem figyelmetlenül nézzük a' Frantzia Journálok ellenségének nőttön növést, és olyan tsípös keserűnek látjuk az Oppositionak megtámadó kifakadását, a' minéműre ellenkezőinknek (a' Frantzia Ministereknek) egy nyilvánóságos tette is méltó okot nem adott. Ennek a' külömben is, Characterénél fogva, könnyen ingerelhető Nemzetnek feltüzelésére, az indulatoknak és balítéleteknek felélesztésére próbákat tesznek. Nem lehet tagadni, hogy a' Journáloknak hangja és menetele mind egyik mind másik részről illetlen és jóvá hagyhatatlan. Az Oppositionalis Újságlevelek, a' még eleven emlékezetben lévő katonai ditsőségnek tüzes emlegetéseivel és a' Constitutional törvénynek tzélba vett megsértéséről rossz lélekkel elhintett állításaikkal közönséges elégedetlenséget és bizodalmatlanságot törekednek gerjeszteni; másfelől a' Ministeriumnak gondolatlan követői holmi szemtelen, botránkoztató és hihetően meghatalmaztatás nélkül írott Nyilatkoztatásokkal állópontot és talpkövet adnak a' Liberalisok viszontvadoskodásainak és gúnyolódásainak, noha foglalatjokat tekintvén, arra méltatlanok. Ezt annyival inkább lehet sajnálni, mivel annak a' férjfiúnak, a' ki most X Károlynak első Ministere, Charactere úgy esmeretes, mint mérséklett, és a' ki egészen ellenkező várakozást ígér valamagáról. — Meglehet, hogy mi ennek a' Frantzia Országban dühösködő Vélekedési hartznak, melly minden Constitutional Országban kissebb nagyobb mértékben megvan, kemény elterjedését igen komolyan veszszük; óhajtjuk is magának Frantzia Orzágnak — Európának és az emberiségnek — javára, hogy bús sejdítéseink bé ne tellyesedjenek: de nem titkolhatjuk el, hogy

a' mi szemeinkben a' szomszéd Országbeli két viaskodó Felekezetnek mostani állapotja nem pusztá előjele amaz idveséges Parlamenti hartzok közeledésének, mellynek mi a' vélünk született tiszteletet megadjuk, hanem inkább egy vad, nekikeseredett és veszedelmes hartznak Symptomáit árulja el.“

B u r k u s O r s z á g.

Volicki Úr, a' Gneseni és Poseni Érsek Dec. 21-kén megholt életének 62 esztendejében.

A' Burkus Armadiában most 6073 Tiszt vagyon, ú. m. 2829 Alhadnagy, 1084 Főhadnagy, 1311 Kapitány, 478 Major, 88 Oberstl. 120 Oberster, 68 General-Major 32 General-Lieutenant, 12 Lovas vagy Gyalog Generalis és 1 Feldmarsal. Ha az egész Hadi-sereg elosztatnék 112 Kompániára, jutna egybe egybe 53—54 ember 's mindenikhez egy Generalis. — Az Anglus Armádiánál 5455 Tiszt vagyon, és ha ezt is ugyan annyi Kompániára elosztanák a' hány Generalis vagyon, a' Kompániák tsak 10—11 emberből állának, mert Angliában most 550 Generalis és 6 Feldmarsal vagyon.

O r o s z O r s z á g.

Sz. Pétervára Dec. 20-kán. A' Tsászár Neve napja Dec. 18-kán pompásan meginnepeltetett. Gróf Volkonsky a' Házi Minister ezen alkalmatossággal nagy vendégséget adott, mellyen a' Külső Udvaroknak Követei jelen voltak.

Chosrev-Mirza Persiai Hertzeg, a' ki most Pétervárából haza Teheránba utazik, midőn Moskauba érkeznék ottan több napokig mulatott, és a' tiszteletére adott mulatságokban nagy kedvet látszott lelni. Az Aszszonyságokhoz

megelőző nyájasságot mutatott, sőt egyszer három Kis Aszszonyt ugyan azon egy időben meg is kért, hogy mint feleségeit magával haza vigye. De midőn megértene, hogy ezen kívánsága az Európai szokásokkal nem egyez, hibás lépéséről engedelmet kéretett. A' Hertzeg sok vásárlást tett Moskauban, kiváltképpen vadász fegyvereket vétetett.

Gróf Matuscevitcz rendkívül való Orosz Követ Londonból (Párison és Berlinen keresztül haza érkezett Dec. 15-kén. Ugyan azon a' napon Báró Humboldt Berlinbe elúta.

Odezza Dec. 19-kén. A' szabad járáskezelés a' városban, minekutánna egy Hónap óta a' Pestis sehol magát nem mutatja, Dec. 16-dikán megengedtetett. Egyedül a' katona Ispotály vagyon elrekesztve, minthogy ottan egy betegen igen gyanús jeleket vettek észre.

Görög Ország.

Egy Frantzia tiszt Móreából (a' Toulousei Újságban kijött levelében) ezeket írja: „A' mi Tudósaink (annak a' tudományos Biztosságnak tagjai, melyet Frantzia Ország Görög Országba küldött) Olympiánál az Alpheus vizének iszapos felmosásai között, egy nagy és pompás Jupiter templomának omladékaira akadtak *) Gróf Capodistrias megengedte, hogy a' találtatott betses töredékek a' Párisi Muzeum számára hazánkba vitessenek. — Lepantóban a' Palikárok (katonák) felzendül-

*) Gell Anglus utazó 1817-ben ki jött „Itinerary of the Morea“ nevű munkájában lap. 36 már emlékezik ennek a' Templomnak omladékairól.

tek és azzal fenyegetődtek, hogy az Isthmuson keresztül menvén Argosra rohannak. Az Elölülő ennek hírére megijjedvén, írt a' Frantzia Generálshoz, hogy a' Pártosok ellen katonaságot rendelne ki. A' Generalis minekelőtte ezt tselekedné, akarta tudni a' felzendülésnek indító okát 's annak kitudását Barthelemy Úrra, a' kit egy Fregáttal és egy Kompánia katonasággal Lepantóba elküldött, bízta. Barthelemy Úr elméne tehát Lepantóba, a' hol ezektől a' szegény emberektől igen jól fogadtott. A' Frantzia Tiszt, mint szemmel látó tanúja nagy nyomorúságjoknak, bizonyította, hogy ezeket a' felzendülésre nem egyéb indította, mint az utolsó szükség; hét hónap óta nem kaptak 'soldot, és miolta Lepantóban vannak, egyebet két három lat megromlott liszt-nél nékiek nem adtak, a' mit magoknak kellett meggyúrni, és hamuban megsütöni, de a' mi olly rossz volt, hogy a' kutya sem ette. Barthelemy Úr hosszan tanátskozott a' Suliotaknak és Rumeliotaknak fejeivel. A' dolog most már el van igazítva mind a' két résznek megelégedésére. A' szerentsétlen Palikáriknak 5 hónapi 'soldot megfizettek. — Üldözi a' baj és szerentsétlenség ezt a' szegény Országot. Nov. 15-kén egy Görög hajó, törést szenvedett. Másnapon Módonban nagy tűz és égés volt. 17-dikben egy más hajó ült el, a' Navarini szomorú tsapás, 19-dikben erős földrengés tapasztaltatott a' tengerpartok hosszában. Módonban legnagyobb volt a' rázás, a' hol az emberek álmaikban felijjedtek és a' szabad ég alá futottak. — A' miéink nagyon megunták a' Görög Országi lakást és vágnak haza. Az utolsó tsapat Dec. 15-kén fog hajóra ülni. A' Hadi Materialéknak legnagyobb része itt marad a' Görögöknek.

B e l g a O r s z á g.

(Folytatása a' Sajtó szabadságáról való Törvényjavallatnak előterjesztésekor a' General-Statusokhoz bocsátott Királyi Izenetnek) Ha az Oskolai tanításra tekintünk, bátorkodunk hinni, hogy Mi midőn a' régibb rendelkezéseket önnön indulásunkból visszavettük, népünk megvilágosodott és előítélet nélkül való részének tetszését megnyertük. Ha szinte a' régibb törvényeknek illyetén módosítása közben meg nem engedtetett is az a' határtalan és zabolátlan szabadság, melly az emberi Társaságoknak felbomlására és háborodására viszen: tagadni mindazáltal nem lehet, hogy az Igazgatóságok a' helybeli és Tartománybeli Tisztviselőségnek minden Engedéseket megadott, mellyeket a' törvény megengedhetett; és Mi óhajtvá várjuk Tekintetességteknek tanátskozásaiból meglátani, hogy valjon az előterjesztett Törvényjavallat által elértük e' törekedésünknek tzejlját, Alattvalóink illendő kívánságának tellyesítését. De vagyon is a' Nemzetnek jussa, Nemes és Tekintetes Urak, Tőlünk megvárni, hogy azon állhatatosság, mellyel a' gondolatlan praetensiókat visszavetjük, egyenlő lejénd Bennünk annak akarásával, hogy az illendő kívánságoknak eleget tegyünk. Ezen állhatatosság, melly a' rend állandóságának talpköve, Principiuma igazgatásunknak; és annak erősítése, hogy Mi az igazságos állhatatosságot az értetlen alászállástól (Condescenz) elválasztó határlineát nem vagyunk hajlandók által lépni — reményljük mindén jó gondolkozású férjfiúnak bátorításul fog szolgálni és lerontásul minden ollyatén plánumoknak, mellyek az erőszakos kitsikarásokon és zendüléseken épülhetnének. — Ha megfontoljuk a' Frantzia nyelvvel való élésről adott rende-

léseinket: úgy találjuk, hogy ebben a' tekintetben, egy közönséges szokásban lévő nyelvnek feltartásával mindent megtettünk, a' mit a' lakosok Privát Intéresszéjének könnyebbítésére okosan kívánni lehetett. De mindazáltal ha meggyözzük Magunkat felőle, hogy azon Rendelések valójában elégtelenek vagy kár nélkül kiterjesztethetnek a' közönséges ügyekre: Mi készek leszünk erre nézve illendő módosításokat béhozni, de azzal a' nyilatkoztatással, hogy ezen dolog további vizálatunknak tárgya maradván, az indulatosságnak vagy illetlen Praetensióknak heves kifejezése az Engedéseknek pillantását siettetni nem fogja. — A' Bírák kitehetetlenségének igen illendő Principiuma már megvayon a' törvény által szentelve, és beleavatkozásunkat minekutánna, a' törvénytisztogatásnak új Organizatioja rövid időn meglészen, többé nem kívánja. — Ha figyelmetesen megtekintjük az úgy nevezett felelését a' Ministereknek, mellynek igaz értelmét Néünk nehezebben esik meghatározni, mint valóságos tzejlját; és ha megfontoljuk az alaptörvénynek Principiumait, melly nemcsak az Igazgatásnak minden rendelkezéseit alája veti kirekesztőleg a' Mi ítéletünknek és határozásunknak, hanem annak meghatározását is Mi reánk bizza, minémű köteleztetéseket tetszik Minékünk a' (Ministerialis) Departementeknek Fejeire reá tenni; és a' melly (alaptörvény) őket Esküvés által Hozzánk köti: úgy gondoljuk, hogy a' Mi Politikai Institutioinknak fenntartása a' Reánk bízott hatalomnak megőrzése és a' Mi szeretett jobbágyaink Intéresszéjének tartós megoltalmazása nem engedi, hogy Mi a' Mi Ministereinknek más akárminémű felelésére leereszkedhessünk mint arra, melly reájok nézve a' törvényben, a' Mi erántunk való kö-

telességeiken kívül, meghatározott. Mert Mi a' Status Tanátsnak a' Constitutio által lett szerzetésében, és abban a' törvényben, melly szerént ezt kell kihallgatni és nem tsupán a' Ministereket, minek elötte valami rendeltetnék, — Mi nem tsak a' Ministerek felelésének gondolatját kirekesztve látjuk, hanem annakfelette nagyobb zálogot is látunk ebben a' Belga nép Interesteszéjének. A' Ministerek felelésének behozása, úgy a' mint az most emlegetetik, — a' General Státusoknak két Házai és a' Birói hatalom előtt — az alaptörvénynek ellenére más kezekbe tenné által a' Kir. Hatalomnak gyakorlását, a' nélkül, hogy a' nép szabadságainak új és igazi zálogot adna. — Az ö s z v e ü t k ö z é s e k r e nézve (Conflicts, t. i. az Igazgató szék és a' Törvényszékek között) óhajtjuk mind az Igazgatóhatalom szabad menetelének bátorságba helyeztetését, mind azt, hogy jobbágyainknak a' Törvényszékekhez való folyamodása haszontalanul meg ne gátoltassék. Mi elvégeztük magunkban, hogy erre a' pont-ra, mihelyt a' Törvényszolgáltatásnak új Organizatioja erőbe fog lépni, vissza térjünk, és hízelkedünk Magunknak, hogy akkoron mind a' két, kérdésen kívül való szükségeknek illendően eleget tészünk. — A' Megyékbeli Statusoknak Attributumai (jussai és kötelességei) a' közelebb lefolyt esztendőök alatt külömbkülömbféle Theoriákra adtak alkalmatosságot. Ezeknek a' Collegiumoknak nagy és méltó jussok vagyon a' Mi bizodalunkra és oltalmunkra. Az alaptörvény őket a' nép és a' Királyiszek közzé helyheztetvén, ők azok, a' kik tartományaiknak Interestszéit Mi Vélünk legjobban megesmertethetik és gondunkba ajánlhatják: és ez az, a' mit nekik szüntelen szemek előtt kell tartani, és egyedül azokkal foglalatoskodni, mel-

lyek saját Megyéiket különösen illetik, a' nélkül, hogy a' szélesebb és közönséges interestszéjű dolgokra kiereszkednének. Így kétségkívül jobban fogják oltalmazni tudni Elöttünk a' Tartománybeli Statusok, tartományaiknak ügyeit és interestszéjét; és ezen szempontból éppen annyira hajlandók és készek leszünk a' Megyés Rendeknek előterjesztéseit elfogadni, mint a' mennyire ellene leszünk azon veszedelmeknek, mellyeket tulajdon jobbágyainknak ártalmas és nemszabados beleavatkozása, a' törvényhozó hatalomra árasztana, melly kirekesztőleg Minálunk és a' General-Statusoknál vagyon. — (Végezetre emlékeztet tetetik az Országnak Finantz-állapotjáról, a' Költségeknek lejjebb lejjebb szállásáról, az Adóknak kevesedéséről név szerént az Örlés-adójának (impôt-mouture) eltöröltetéséről az Országnak kívánsága szerént, a' Syndicatusi Hivatalnál lévő visszaéléseknek tzélba vett megszüntetéséről, — és utoljára az a' nyilatkoztatás rekeszti bé az Izenetet, hogy az Országlószék, egyetértésben a' General Statusokkal, fel fogja a' rendet és köz szabadságot az Országban tartani.)

Az a' törvényjavallat, mellynek alkalmatosságától ez a' Kir. Izenet az Ország Rendjéihez botsáttatott, (a' Sajtószabadságáról) a' General Statusoknak Házában aligha fog keresztül menni. De nem is volt az fő tzélja a' Ministeriumnak, hanem tsak alkalmatosságú szolgált ennek a' Királyi Nyilatkoztatásnak kiadására. Sorban felvétetnek itten a' főbbek az úgy nevezett Országpanaszai közzül, és részszerént orvoslás ígértetik, részszerént a' dolognak más szempontból való nézése ajánltatik. — Ezt a' Nyilatkoztatást a' Justitz Minister, Maanen Úr az Országnak minden Kir. Prokuratoraihoz és Törvényszékeihez

megküldötte, hogy az Igazgatóságoknak ebben elő adott gondolkozását és Principiumait magoknak sinor mértékül vennék.

T ö r ö k O r s z á g.

Konstántzinápoly Dec. 10-kén Generalis Gróf Orloff, a' ki az Orosz Udvarból a' rendkívül való követségben ide küldetett, a' mult H. 27-kén Rodostóból a' Fő városba megérkezett; a' f. H. 5-kén a' Ramit-siftliki Kaszárnyában a' Szultánnál Privát audienziája volt, 's által adta az Orosz Tsászárnak saját kezével írt levelét, a' Nagy Úrnak. — Együtt jött el a' Gróffal, Status Tanátsos Buteneff Úr is, Orosz Követség vivő (Ribeaupierre Úrnak, a' rendes Követnek érkezéséig) a' fényes Portánál.

E l e g y e s D o l g o k.

A' mult 1829 dik esztendőben Angliában, 219, és Skotziában 's Irlandban 89 féle Újságok 's Folyóírások adtak ki. Magában Londonban 55 Újság jő ki, mellyek közül 15 minden nap megjelenik, illyenek: a' Times, Morning-Herald, M. Cronicle, M. Advertiser, M. Journal, mellyek reggel adatnak ki, estve pedig a' Globe, Courier, Sun, 's a' t. Ezek az Újságok naponként mintegy 40 ezer nyomtatványt terjesztenek el, 's ezekből a' Fiscusnak naponként 722 ezer forintjövödelme van. Legtöbb olvasói vannak a' Times nevű Ujságnak, ú. m. 10 ezer, 's jövödelme a' költségein kívül, (mellyeket pengő pénzben 1 millió 200 ezer forintra tesznek) 240 ezer forint. Ezek az Újságok mind erőmíves sajtók által nyomtattnak, mellyek egy óra alatt harmadfél ezer árkust nyomtatnak ki, midőn

a' közönséges sajtók által ennyi idő alatt legfeljebb 4, 5 száz árkus készülhet.

M a g y a r O r s z á g.

Szent-Mihályról, Szabolts Vármegyében Dec. 5-dikán. A' mult napokban fösztatánk meg T. T. Köveskáli Nagy István Prédikátorunktól, ki 1740-dik eszt. születvén, hosszú életét tsaknem 90 esztendőre terjesztette, és már azzal is elég nyilvánosságossá tevő a' mértékletesség' törvényei útján lefolyt napjainak szerentsés sorát. Tettes Szala Vármegyében látta legelsőbb is a' nap' világát; a' Balaton Füredi és Peremartoni Református iskolákban vevő első nevelését, onnan később' a' Tisza mellyékeire vetődvén, a' Debreczeni Collegiumban folytatta tudományos pályáját, és öregbíté ismérteit, azután külső országi Akademiákra indúlt, Bazileában három hónapot, Bernában pedig egy esztendőt töltvén. Viszszatérése után hazájába páros életre lépett, mellynek termékeny volta több, de nem mind életben maradt gyermekekkel meg áldotta a' nélkül, hogy az atyai gondoskodások és búk vagy hivatali buzgóságát meghűtötték, vagy élete' és természete' tsendességét megháborították volna. 1772-dik esztendőben lön itten Prédikátorrá, 's itt élt mind halálig híveinek legnagyobb szereletében.

A' pénz folyamat Januárus 4-dikén;
közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	103 3/8
Az 1820-béli sorsosok,	180
Az 1821-béli hasonlók,	154 3/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 59 3/5 for. keltek, mind Conv.	
A' Bank-Aktziák keltek 1273 3/5 for. ton,	
Conv. Pénzben.	

Az Austriai Priv. Nemzeti Bank Directiója, tett ígérete szerint közre bocsátja a' még forgásban lévő Váltó- és Anticipatio-tzédulák neve alatt esmeretes papíros pénzeknek mennyiségét, úgy a' mint azoknak számát a' mult 1829-dik esztendő végén megvizsgálván találta. Költ Bétsben Jan. 2-dikán 1850.

Ns. Steiner Menyhard
Bank Kormányi Helytartó.
Báró Eskeles Bernát
Bank Director.
Ns. Löventhal Jákób Jó'sef
Bank Director.

Forgásban van még Váltó- és Anticipatio tzédulákban:

Jun. 30-dikán 1819-ben tett számbavétel és számadás szerint volt akkor forgásban	-	-	62,292,513.
Szakadozott és hasznavehetetlen tzédulák béváltására készítettett és kiadatott	-	-	6,583,318.
Volt tehát öszveséggel	-	-	68,875,831.
Vagyon ellenben Dec. 31-dikén 1829-ben béváltott papíros pénz a' végre, hogy elégettessék 14,501,500.			
Ezen Summa közé lévén számlálva az is, a' melly már Jun. 30-dikán 1829-ben mint az elégetésre készen álló, előadatott, ú. m.	-	-	4,420,325.
		Marad még	6,880,975
Haszonvehetetlen elrongyollott Váltótzédulákból, a' feljebb említett újakkal béváltatott	-	-	6,583,318
		Melly téssen	13,464,293.
Marad tehát Dec. 31-dikén 1829-ben még forgásban:	-	-	55,411,538

Költ Bétsben Dec. 31-dikén 1829.

Következnek az aláírások a' Priv. Nemzeti Bank Számtartóitól.

Felsőségi meghatározás szerint ezen f. Januárius hónapra a' zsemlyéket és a' kenyereket valamivel nagyobbra sütik a' kenyér-sütők mint a' mult hónapban. — A' marhahús fontja feljebb ment, ú. m. 8-ról 9 kr.ra, p.pénzben, vagy 22 1/2 kr. váltóban.